

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.V.35.260/2013/4.szám

A Kúria a Marosvölgyi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Marosvölgyi Tamás ügyvéd/ által képviselt felperesnek a dr. Cserpák Ibolya jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Észak-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. január 18. napján kelt 2.K.27.013/2013/2. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.27.013/2013/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 /azaz tízezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2011. június 21. napján méltányossági kérelmet terjesztett elő az adóhatósághoz összesen 259.056 Ft nyilvántartott, végrehajtás alá nem vont illetéktartozásának az elengedése iránt.

Az adóhatóság által megküldött, a kérelem elbírálásához használatos, az adózó által kitöltött és visszaküldött adatlap szerint havi jövedelme 56.025 Ft rehabilitációs járadék és 12.200 Ft családi pótlék, férjével és gyermekével él egy háztartásban, házastársa nyugdíja: 53.151 Ft, rezsi kiadásai havonta áram- (26.870 Ft), gáz- fűtés- (21.508 Ft), víz- (5.524 Ft), telefon- (6.216 Ft) szolgáltatási díj, a rehabilitációs kezelésre szállítás miatt lízingelt személygépkocsi után fizet 14.863 Ft/hó lízingdíjat, kiegyenlített villany, és gáztartozása is van. Részletesen megjelölte becsült forgalmi értékekkel együtt a saját,

illetve a férje tulajdonában lévő ingatlanokat, előadva, hogy szerény jövedelmük miatt szülői segítségre szorulnak, az illetéktartozás pervesztesség eredménye.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Megyei Adóigazgatósága /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/ a felperes lakásában helyszíni szemlét végzett, majd a 2011. augusztus 2. napján kelt határozatával a kérelmet elutasította. Döntését az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény /a továbbiakban: Art./ 71.§-72.§-ai, 134.§ /1/ bekezdése, 178.§ 4. pontja alapján hozta meg.

A fellebbezés folytán eljáró alperes a 2011. október 06. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta. Indokolása szerint méltányosság gyakorlására akkor van jogszabályi lehetőség, ha igazolást nyert, hogy a tartozás megfizetése súlyosan veszélyezteti az adózó és a háztartásában élők megélhetését. A megélhetés súlyos veszélyeztetettségének vizsgálatánál az adózó vagyoni, jövedelmi és szociális helyzetének feltárása elengedhetetlen fontosságú. A megélhetés súlyos veszélyeztetettségére elsősorban abban az esetben lehet következtetni, ha az adózó és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók egy főre eső nettó jövedelme a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegét (28.500 Ft) nem haladja meg, és ezt a jövedelmi helyzetet a vagyoni és szociális körülmények is tükrözik. Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú hatóság a rendelkezésére álló adatok alapján helyes döntést hozott. Megfelelően értékelte, hogy az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozói a megélhetést veszélyeztető jövedelmet meghaladó bevételekkel rendelkeznek, hogy házastársával tulajdonukat képezi több lakhatást biztosító, illetve egyéb mezőgazdasági jellegű ingatlan, valamelyikének a hasznosításával a tartozás megtérülése reálisan várható. Az egri lakás hasznosítása és költségeinek viselése egyébként nem ismert az adóhatóság előtt.

A felperes keresetében a határozatok hatályon kívül helyezését, és kérelme alaposságának megállapítását kérte. Hivatkozott arra, hogy a család egész havi jövedelmének négyszeresét kitevő összeg elvonása nagymértékű és aránytalanul súlyos teher, az összeomlás fenyegetettségét hordozza a létszükségleti kiadások finanszírozhatatlanná válásával. Az adóhatóságnak a méltányosság gyakorlásánál az egyedi körülményeket is értékelnie kell, azt, hogy a szokásos létszükségleti és berendezési tárgyakon felül vagyona nincs, a nevén lévő mezőgazdasági ingatlanok eladhatatlanok, értékük jelentéktelen, az egri lakás házastársának a különvagyona. A család egy főre eső nettó jövedelmét az adóhatóság tévesen a költségek levonása nélkül határozta meg, a gépkocsira gerincbetegsége miatti kezelésekre szállításhoz van szüksége.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét

elutasította. Indokolása szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a másodfokú határozat nem sért jogszabályt, az adóhatóság a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, a bizonyítékok értékelése okszerű.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Álláspontja szerint az ítélet sérti az Art. 134.§ /1/ bekezdését, mert az adóhatóságnak nem a folyamatos életvitel állapotát kell vizsgálnia, hanem a tartozás megfizetésének a család megélhetésére gyakorolt lehetséges hatását, mint veszélyeztetettségi faktort. A felperes az adóhatóság megállapításaival egyet értő elsőfokú bírósági ítéletrészeket beidézve fejtette ki azon álláspontját, hogy az ellentmondásos, iratellenes, téves indokolású ítélet jogsértő, ahogyan az adóhatóság határozatai is.

Az alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő a felülvizsgálati eljárás befejeződéséig.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 274.§-ának /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Art. VII. fejezetében szabályozott adóigazgatási eljárásban az adóhatóság az adózó jogait, kötelezettségeit állapítja meg, ellenőrzi az adókötelezettségek teljesítését, a joggyakorlás törvényességét, az adózást érintő tényekről, adatokról, körülményekről nyilvántartást vezet, és adatot igazol /Art. 85.§/. Az adóigazgatási eljárás része az adóhatósági igazolás kiállítása, az ellenőrzés, a hatósági eljárás és a végrehajtási eljárás.

A hatósági eljárás az Art. 120.§-ának /1/ bekezdése szerint irányul a./ az adóalap, adó (adóelőleg), adómentesség, adókedvezmény, adófizetési kötelezettség megállapítására, b./ költségvetési támogatási jogosultság megállapítására, adó-visszaigénylési, adó-visszatérítési igény elbírálására, költségvetési támogatás kiutalására, c./ az ellenőrzés során feltárt jogsértés és jogkövetkezménye megállapítására, d./ törvényben előírt fizetési kötelezettségtől való eltérés engedélyezésére. A hatósági eljárás hivatalból vagy az adózó kérelmére indul. Kérelemre indul - többek között - az adómérséklési hatósági eljárás.

Az Art. 134.§-a tartalmazza az adómérséklés szabályait, az /1/ bekezdés szerint az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az őt terhelő adótartozást, valamint a bírság- vagy pótléktartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése az adózó és a

vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. Az adómérséklés iránti kérelemről az adóhatóság mérlegelés alapján dönt, amelynek során méltányos eljárásra köteles. Figyelemmel kell lennie ugyanis a mérlegelés és méltányosság alapelvi követelményeire /Art. 1.§ /2/, /6/ bekezdés/, amelyek értelmében ha a törvény az adóhatóságot mérlegelésre jogosítja fel, azt csak a felhatalmazás céljának megfelelően, a törvényes keretek között gyakorolhatja. Az adóhatóság köteles méltányosan eljárni, és ha a törvényben meghatározott feltételek fennállnak, az adótartozást mérsékli, illetve fizetési könnyítést engedélyez.

A mérsékelés engedélyezése kizárólag kérelemre történhet, a kérelmezőnek kell igazolnia azt, hogy az adó-, bírság- és pótléktartozásának a megfizetése a saját, illetve a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti.

Az elsőfokú adóhatóság a tényállás tisztázásánál jellemzően a következő bizonyítási eszközökkel élhet: a.) adózó kérelmében előadott és okiratokkal alátámasztott jövedelmi, vagyoni, szociális körülményeivel, illetve gazdasági tevékenységével kapcsolatos adatok, b.) a hivatalból rendelkezésre álló adatok: bevallások, végrehajtással kapcsolatos információk, adóalanyi nyilvántartás, ezen belül különösen az adóalanyi hierarchia térkép, a tartozás keletkezésével kapcsolatos előzményi iratok; c.) egyéb okiratok: cég-, ingatlan- és gépjármű-nyilvántartási adatok, d.) szükség szerint az adós által kitöltött és okiratokkal alátámasztott, vagyoni, szociális és jövedelmi viszonyait, illetve gazdasági tevékenységét bemutató adatlap, e.) szükség szerint a gazdálkodó szervezet aktuális főkönyvi kivonata, mérlege, eredménykimutatása, megfelelő számviteli analitikus nyilvántartása, illetve az egyéni vállalkozást folytató magánszemély naplófőkönyve vagy pénztárkönyve és más részletező nyilvántartása, bizonylata. f.) szükség esetén helyszíni szemle (magánszemély esetében az adóhatóság meggyőződik az adózó és vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók életkörülményeiről /7004/2010.(AEÉ 10.)APEH irányelv a méltányossági jogkör gyakorlásáról, az adómérséklésre és a fizetési könnyítés engedélyezésére irányuló kérelmek elbírálása során követendő eljárásról/.

Az adóhatóság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azt állapította meg, hogy felperesi kérelem nem alapos, a mérsékelés feltételei nem teljesültek, amelynek következményeként az nem volt teljesíthető.

Az elsőfokú bíróságnak eljárása során alkalmaznia kellett a Pp. 339/B. §-át, amely szerint a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az

eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A bíróság a közigazgatási perben a mérlegelési jogkörben hozott határozat felülvizsgálata során az eljárási szabályok érvényesítését, a tényállás kellő feltárását, a bizonyítékok okszerű mérlegelését, és ezeknek a határozat indokolásában történő okszerű megjelenítését vizsgálja felül. A bíróság tehát e körben nem jogosult méltányossági jogkört gyakorolni, a Pp. 339/B. §-ában meghatározottakat kell vizsgálnia a határozat jogszerűsége szempontjából.

Az Art-ben, ahol szabályozott a méltányosság lehetősége, ott annak feltételei is meghatározottak. Az adóhatóság tehát akkor alkalmazhat méltányosságot, ha az adózó a kérelmére indult eljárásban igazolja, hogy megfelel a törvényi feltételeknek. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy felperes a kérelmére indult közigazgatási eljárásban - amelyben együttműködési és bizonyítási kötelezettség terhelte - a kérelme alaposságát, a törvényi feltételeknek való megfelelésségét nem támasztotta alá, ezért a keresete nem alapos.

A jogerős ítélet meghozatalát követő rendkívüli jogorvoslati eljárásban, a felülvizsgálati eljárásban a Kúria a Pp. 270.§-ának /2/ bekezdése alapján jogkérdésben dönthet a felülvizsgálni kért határozatról. Az elsőfokú bíróság ítéletében a Pp. 339/B. §-át alkalmazva bírálta el a felperes keresetét. A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltak és a jogerős ítélet részletes összevetésének eredményeként megállapította, figyelemmel az adóhatározatokban foglaltakra, hogy felperes a perben a Pp. 164.§-ának /1/ bekezdésében foglaltak ellenére nem bizonyította keresetét, az elsőfokú bíróság a közigazgatási eljárás és a per teljes anyaga alapján helytállóan, okszerűen, a tények, körülmények, bizonyítékok megfelelő értékelésével döntött akként, hogy az alperes kérelmet elutasító határozata jogszerű. A felperes felülvizsgálati kérelmében olyan jogsértést, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését megalapozná, nem jelölt meg.

A Kúria az iratokból azt állapította meg, hogy a felperes jövedelmi, vagyoni viszonyait, szociális körülményeit a kérelem, az adatlap, a csatolt iratok, nyilatkozatok alapján az alperes iratszerűen rögzítette. A rendelkezésére álló - felperes által szolgáltatott - valamennyi adatot értékelte, mérlegelte, határozatában a mérlegelés szempontjait is rögzítette és indokát adta annak, hogy a felperes kérelmét mely okoknál fogva nem látja teljesíthetőnek. A határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége is megállapítható, mivel helytálló indokát adta az elé tárt és rendelkezésére álló valamennyi

bizonyíték bizonyító erejének, az egyes bizonyítékok elfogadásának illetve elutasításának. A kifejtettekből következően az alperes a feltárt tények teljes körű mérlegelése alapján hozta meg határozatát, amelyet az elsőfokú bíróság - a Pp. 213.§ /1/ bekezdése szerint - a kereseti kérelem keretei között helytállóan minősített jogszerű döntésnek.

Az adóhatóság és az elsőfokú bíróság is a felperes és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését csak és kizárólag azzal összefüggésben vizsgálta, hogy tartozásának megfizetése a megélhetésüket súlyosan veszélyezteti-e. Az Art. 134.§ /1/ bekezdése az adózót és a vele együtt élő közeli hozzátartozókat nevesíti, ezért nem sértett jogszabályt az alperes akkor, amikor a felperes vagyona mellett a házastársa vagyonát is vizsgálta, és - miután kérelme alaposságát a felperesnek kell igazolna - egyéb adat, tény hiányában csak annyit állapított meg, hogy az egri ingatlan hasznosítása nem ismert (tehát, hogy abból a családnak van-e bevétele). Az elsőfokú bíróság részéről felperesnek a perben történt személyes költségmentesség engedélyezése az adóhatóság előtt, eltérő jogszabályok alapján előterjesztett mérsékelés iránti kérelmét nem alapozza meg.

Mindezek folytán a Kúria a jogerős ítéletet, amely a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, a Pp. 275.§-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria a pervesztes felperest a Pp. 270.§-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati költségének a megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-án alapul.

Budapest, 2013. november 21.

**Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kurucz Krisztina sk. előadó bíró,
Dr. Kárpáti Magdolna sk.bíró**